

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasnap.

Hirdetések árszabály szerint. Nyílt-tér sora 1 korona.

A szabadforgalom felujtása.

Termelőnek és fogyasztónak nagy érdeke fűződik ahhoz, hogy amihelyt megszűnnek a mai kényszerítő viszonyok, oldassanak fel azok a bilincsek, melyekben gabona és terményforgalmunk le van kötve. Ezeknek az intézkedéseknek meg kellett történniök, mert csak így lehetett a közéletet biztosítani, de most az új termés gyökeresen megváltoztatja a helyzetet és ezzel számolni kell. Az idejű termés lefoglalására és határárszabására szükség nincs, sőt ez a közéletet szemponyjából határozott veszedelmet jelentene.

A múlt évben katasztrófális buza-termése volt az országnak s novemberig mégis fenntartható volt a szabadforgalom, a lefoglalás csak ebben az esztendőben következett be, amikor attól lehetett tartani, hogy a kenyérpótló anyagok igénybevétele nélkül nem tart ki kenyérgabonakészletünk az ujg.

Ma azonban egy jó termés konjunktúrája előtt állunk, ma semmiféle aggodalmunk nem lehet abban a tekintetben, hogy a vámterületet kenyérrel ellátni ne tudjuk, ma még behozatalra is van kilátásunk, mert Románia feleslege egészben felénk néz, miután a Dardanellák elzárása következtében kivezető útja másfelé nincs. A szabadforgalom megbénításának, amely egyedül biztosítja a fogyasztás gyors elátását, minden hatósági beavatkozás nélkül tovább semmi értelme nincs.

Szervezetünk is megvan a gabonakereskedelemben és a malmokban erre, amely meg is fog felelni a ráháruló feladatnak, hiszen élni akar és élnie kell. Ma ezt az élő szervezetet sutba nem dobhatjuk, mikor annak a helyettesítéséről hosszú évtizedeken keresztül nem gondoskodtunk. Évtizedek mulasztásának a pótlására, új szervezetek teremtésére pedig a mai idő, amikor minden percrek meg van a maga haszthatatlan munkája, erre a mostani időpont ugyancsak nem alkalmas.

A szabadforgalom felujtása ellen csak egyetlen egy érv került forgalomba eddig, hogy nem szabad a jövő termést a spekuláció kezére játszani, mert a malmok és a kereskedők olesón fogják a gabonát összevásárolni a gazdáktól.

Hát ilyen kiskorunk még sem szabad tartani a gazdát, mert az sokat okult a multakon, annyit, hogy most nem kell attól félni, hogy gabonáját olesón adja oda, hanem vár vele, mert az eddigi tapasztalat arra tanította, hogy minden határárszabás mellett

drágábban adta el termését az, aki várt, mint az, aki sietett.

A gazdát tehát nem kell félni, annak inkább érdeke, mint valaha a szabadforgalom. Mivel pedig a fogyasztó érdeke az, hogy minél előbb jusson az új kenyérhez, amelyet ugyancsak a szabadforgalom mellett ér el a leg hamarabb, közérdek a gabona értékesítése terén a szabadforgalom helyreállítása.

Erre kell törekedni, nem pedig a mostani rendnek a fenntartására, aminek ismertek voltak a nehézségei, bajai, amelyeknek a leküzdéséhez a földmivelésügyi miniszterium páratlanul álló nagy és igen kicsiny eszközökkel munkálódó nagy és felelősségteljes tevékenysége volt szükséges.

Ami nincs.

Írta: Annales.

A tavasz lágy fuvalma végigvonul a déli meleg honából a fjordok tényszerű birodalmáig és rügyet fakaszt az olaján épen úgy, mint a boróka elcsenevészedett bokrain. A nap sugarai bearanyozzák a tengerek viruló partjait; fakadnak a rózsák, megújul a természet csodálatos búbjaja... De ezt az isteni tavaszi hangulatot nem tudjuk élvezni, mert rettegés ül szívünkben és úgy érezzük az alvilág furiái járnak körülöttünk. Hiába „nyílnak a völgyben a kerti virágok”, hiába szólnak hivatagon a madarak, fáj nekünk az egész világ, mert bennünk van mint megtestesült gondolat, mint élő iszonyat a háboru.

Effeletjük a közelgő május 18-ának, a béke napjának évfordulóját és ha mégis rá gondolunk, nem tudunk másképp mint gunnyal és keserűséggel. De, hogyan is lehessen, mikor ugyszólván sehoh a földön nincs béke és világok küzdenek egymással. Vajon a mesék országa vissza fog e térni erre a megbomlott földgolyóra? Lesz-e újra családi tűzhely, melynek lángja kialvóban a beléje ömlött milliónyi könnyeseptől? Összefogja-e tartani a felebaráti szeretet az idegen fajokat, különböző hitűeket? Eljön-e még a Te országod és meg lesz-e az akaratod isteni Béke!?

Békéről beszélni igazán csak az tudhat, ki maga is részt vett a háboruban, mert csak az tudja igazi értékét becsülni. Aki látja, hogy a háboru nem az a játék, amint azt gyerekkorunkban elképzeljük, hogy „az ember kirántja a kardját és rámege a törökre... ha ez nem használ, puskával rápörköl és ha még ez sem fog rajta, ágyugolyót lö a gyomrába. Ennyi az egész.”

— Ha tudta volna az emberiség, hogy mi a háboru és főleg a mai háboru, soha a a vágya fel nem ébredt volna senkiben sem. Több mint 2000 éve hangoztatják „Ha békét akarsz, készülj háborura” és a nagy tömeg mai napig vakon elfogadja és teljesíti a vele járó vér és pénzáldozatokat. Ha fogalmuk lenne a háboruval járó kimondhatatlan fáradságokról, a nélkülözésekről és szenvedésekről, az ütközetek pokoli zajáról, ha látnák a foszlásnak induló holttesteket, a sebesülteken végigömlő vért, ha látnák, hogyan változik át a békeszerető

polgár vadállattá, örvényező ellenséggé, úgy másképp vélekednének felőle.

Oh, Kant, Tolstói, Passy, Spencer és sok más társatok ti, kik egész életeteket a társadalom tudományának szenteltétek és hittetek az emberiség magasabb fejlődésében. Hogy szörnyűködnétek, hogy a XX. század szédületes kulturájú emberisége, még mindig fegyverrel kezében, ágyúcsövek mellett akarja magának élete boldogságát kivívni. Hogy az emberiség még mindig azt vallja: háboruk mindig voltak és mindig lesznek és nem látják, hogy még a háborunak is a vége célja béke. És nem látják a láthatót, hogy az emberiség fejlődése évszázadok óta nem a katonai, hanem ipari társadalmak megalakulása felé vezet. Pedig el fog jönni az az idő, mikor az emberiség igazi hősei nem azok lesznek, kik vérengző csatákban a legtöbb embert lemészárolják, hanem azok, kik embertársaik életboldogságát a legnagyobb békés fedezésekkel tudják előmozdítani. Hiszen ma már tudjuk és ezt a hitet mindig többen magukénak vallják, hogy a háboru nem a fajok fennmaradásának és boldogságának eszköze, hanem az emberi nem általános szerencsétlensége. A legállatibb örület, terhe és betegsége a földön élő emberiségnek, melyet régi, nyersebb fejlődési állapotok örökségeként hordoz magával. És csodálatos, hogy az emberiség mégsem a békét látszik életcéllul állítani, hanem a háborut. Arra törekszik az egész világ, hogy az egyének kiválóságát, az emberi ötletességet mind a háboru jobbágyává tegye. Látva az öldöklő fegyverekben való csodálatos haladást és a harcért áldozatul dobott pénzt, munkát és verejtéket, ismerve az ifjúság mai és kétségkívül főleg katonai szellemnek kedvező erényeit, feltétlenül ezt kell látnunk, hogy ma már a háboru több mint eszköz — valóságos cél. És ha igazságosak akarunk lenni, be kell vallanunk, hogy a XX. század, melyet a fejlődöttség századának, ideálisabb eszmék hirdetőjének tartunk, nem váltotta be ígéreteit. Mi lett pl. az egész világon hirdett békemozgalomokkal? Hirdetői hiába küzdöttek évtizedek óta, megmosolyogják őket, mint a szivárványkergető kis fiut. Pedig köztük találjuk az emberiség legnagyobbjait.

A békemozgalomnak talán az ártott kezdettől fogva és legjobban, hogy céljait félreismerték. Azt hitték, hogy követői az „örök béké-ért” küzdenek és idézik ellenük Moltke szavait: „Az örök béke csak egy álom... és nem is szép álom.” Jól tudják a békeapostolok, hogy ez az „örök béke”, csak a sirban van meg. De nem az ő hibájuk, hogy a háboru hívei összetévesztik a harcot a küzdelemmel. Szerintük a háboru a küzdelemnek csak a legdurvább formája, mely az emberiség mai fejlődése fokán is időszerűtlen és fennmaradása a jövőben elképzelhetlen. Az igazi békebarátok nem utópiát hajszolnak, felforgatást se terveznek, épen séggel nem gondolnak arra, hogy a természet örök törvényeit s a bennük rejlő állandó küzdelmet megakasszák; azzal sem áztatják magukat, hogy néhány ezer rajongónak egyik napról a másikra sikerülni fog a nemzetek véres összeütközéseit kiirtani. Nekik az „örök béke” eszmény és a legtávolabbi végcél, mely felé még akkor is törekedni kell, ha soha el nem érhető, mert ez a törekvés feltétlenül az emberiség állandó erkölcsi megnevesedésével egyértelmű. Amint az egyénnek is kell magasabb életcéljának lenni, amely minden cselekedetében megnyilatkozik, ép úgy a

társadalomnak is kellene magasabb eszmények. Kell lenni valaminek, ami megmutatja a hétköznapi szürkeségében az élet mélységeit. Kell a lelkünk hegedűjén olyan hurnak is lenni, mely mindig összhangzóan rezdül a többivel és vezérmotívuma nemcsak életünk ouvertürjének, hanem kicsendül még a fináléban is. A béke apostolainak szándékát senki kétségbe nem vonhatja, mert nemhogy ellenkezik, hanem inkább összhangban van az erkölcs és vallás tanításával.

Korai lenne ma, a mostani háborút követő békéről beszélni. Nem lehet már csak azért sem, mert nemhogy elfogynának ellenségeink, hanem inkább mindig többet sorakoznak ellenünk. A küzdelem jobban és jobban elvadul és a győzelem érdekében nem válogatnak az eszközben. De mégis... minél jobban dühöng az öldöklés, minél elvadultabb a harci módor, minél távolabb a háboru kezdete, annál közelebb a béke megvalósulása. És ha majd eljön a Béke országa, össze kell fogni mindazoknak, kik jobb, igazságosabb világrendet akarnak, mert az emberiség nemesebb tulajdonságai nem fejlődhetnek, míg Mars a glóriás ideál, míg felebaráti indulataink vezényszóra gyilkos dührohammá tudjuk változtatni.

Most pedig várjunk és reméljünk, küzdjünk és bizva bizzunk, hogy fog még házainkon a piros-fehér-zöld mellett fehér zászló lengeni, hogy lesz még szőlő, lágy kenyér és bemutatjuk oltárainkon, nem is oly sokára, az ujjongó öröm hálaáldozatait.

Gyóni Géza verseskönyve.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság kiadásában jelen Gyóni (Achim) Géza „Lengyel mezőkön, tábornokok mellett” című verskötete. A könyv a nemes hazafiságnak, a magyar tette készségnek, a szeretetreméltó szerénységnek tükrö. Aki magyar, lehetetlen, hogy száraz szemmel letegye a kis füzetet. A magyar hazafiság virágainak ezen versbokrétája, amely Przemyslben öt kiadást ért, repülőgépen jutott ki a körülzárt erődből. Rakosi Jenő kapta és ő sokszorosította azt és adta át a Hadsegítő nemes céljaira.

A kis füzet ismerteti Gyóni Géza nemes harc és áldozatkészégét. Van néhány prózai levele a füzetben, a többi vers. Valóban nehéz meghatározni melyik meghatóbb, melyik szebb? A Przemyslben megjelent füzet példányán a szerző sajátkezű írásával a következő sorok olvashatók:

Reménykedő magyaroknak
Küldöm át a legen.
Reménykedő magyarokkal
A jó Isten legyen.

Álljon itt néhány költemény mutatoul a füzetből, amelynek ára 1 korona, ebből a tiszta jövedelmet a Hadsegélyző javára fordítják.

Levele a Gránicról.

Kelt levelem már
Polyákországba.
Írásztalom:
Katonaláda.
Írószerszámom:
Panganét vége;
Aki olvassa
Békesség véle.

Aki olvassa,
Könnye száradjon,
Drága kis szíve
Meg ne szakadjon.
Sohse gondoljon
Csunya halálra —
Vidáman el itt
Hú katonája.

Nap süti napszám
S ha hűs az éjjel,
Betakaródnak
Csillagos éggel:
Éhét elveri
Jó bádög-csajka;

Tükörnek is jó,
Ha kedve tartja.

Kedvese — látni
Ha vágya támad,
Csak sarkantyut ad
Felhő-lovának.
Át a Tej-uton
Patkó villog:
Hazáig: hipp-hopp.
Vissza is: hipp-hopp.

Vadon erdőn ha
Állítják posztra,
Vadon maganyat
Van ki megosztja.
Zörren a surú
Szíve se dobban,
Fegyvere tussát
Öleli jobban.

Fegyvere tussán
Ugy eg a kepe,
Mint ha simúna
Párja ölebe...
Jo katonának
Igy fogy a napja —
Polyákországban,
Hú szívvel így vár
Vig virradatra.

(Lengyelország, augusztus.)

Magyar katonák dala.

— Lányi Ernőnek ajánlom. —

Lángoló vörösen
Lengyel hegyek orma.
Látak-e még egyszer
Szülőfalum tornya?
Kinyílik-e még rá?
Egy kis ablak szárnya?
Meglátom-e magam
Egy szelid szempárba?

Vigye a levelem
Bugó galamb szárnya,
Az én édesemnek
Szép Magyarországba.
Mondja el fenszóval:
Semmi bajom nincsen.
Mondja el halkabban:
Megszakad a szívem.

Mondja el fenszóval:
Erdei haraszton
Édes-csöndes álmát
Fegyverben virrasztom.
Mondja el halkabban:
Járok piros vérben;
Esti harangszókor
Imádkozzon értem.

Viszi már levelem
Bugó galamb szárnya,
Hozza is a választ
Kilencednapjára:
Esti harangszókor
Talpig hófehérben
Gyönyörű virágszál
Imádkozik értem.

Járhatok már, pajtás,
Térdig piros vérben:
Az én édes párom
Imádkozik értem.
Vissza is imádkoz
Az ég meghallgatja:
Ha nem karácsonyra,
Virágvasárnapra.

(Szeptember.)

Országos vásárok Zalamegyében. Május 16.-ától 31.-éig Zala és Somogy vármegyék területén az alábbi országos vásárokat fogják tartani: Május 16.-án Csesztregén és Ihárosberényben (Somogy), 17.-én Nagykanizsán, Alsódomboruban és RácKANIZSÁN, 18.-án Kaposmérőn (Somogy), 19.-én Bagonyán és Zalaapátiban, 20.-án Bántornán és Csabrendeken, 22.-én Szentilonán, 23.-án és 24.-én Víziszentgyörgyön (2 nap), 25.-én Muravidon, Perlakon, Zalaegerszegen, Zalaszántón és Csurgón (Somogy) és 31.-én Alsólendván.

HIREK.

Izgalmas május.

A háboru első és utolsó májusát, amely telehintett bennünket a győzelem virágával, ideges és különös szellők borzongatják. A nagy földindulás, amely Európát megrázta és a fejlődést talán egy évszázaddal meggyorsította, nyugtalanul és türelmetlenül akar érvényesülni. Európa új térképe, amelynek megrajzolása majd a békekötés legnagyobb munkája lesz, e percben még nem aktuális, de a nemzetek egymásközi viszonyában már érezhető az erők egyensúlyozására irányuló törekvés, amely utat akar törni magának.

Izgalmas és bizonytalanságok között járunk, de nincs semmi okunk arra, hogy bárkitől is tartsunk, aki ellenünk van, vagy nincs mellettünk. Megmutattuk a világnak, hogy töretlen erőben vagyunk és hogy az élethez való ragaszkodás nemcsak történelmi jogokon, nemcsak az adott helyzeten alapul, hanem a népek millióinak tudatos és elszánt akaratán, amely nem ismer akadályt és ki-verekezi magának a jövőt. Ez a demonstráció, amely a magyar névnek és dicsőségnek a teljesítését is jelentette, messze ragyog országok és határok felett és nagy szövetségünkkel együtt biztosítja tekintélyünk és hatalmunk maradandóságát. Fegyvereink daldalmasan hatolnak előre a nagy orosz horda ellen és a virágzó és tündöklő tavaszban nincs senki közöttünk, aki kételkedni merne és akarna abban, hogy biztosítani fogjuk életfeltételeinket és biztos fészket verünk magunknak és utódainknak ezen a földön, amelyert annyi ellenség marakszik.

A májusi napok feszültsége, amely végighullámzik az országban, el fog múlni, vagy el fog robbanni, de nincs tartani valónk semmiféle eshetőségtől, amely egyelőre meg a jövő rendelkezése. Bízalom és türelem: minden cselekedetünkben és elhatározásunkban ez a két erény vezessen. A háboru az idegek iskolája és aki elfárad ebben a játékban, amely életre és halálra megy, alul kell hogy maradjon. Nem szabad elfáradnunk, nem szabad türelmetlenkednünk és nem szabad bizalmatlankodnunk, csupa olyan tilalomfa, amelyet nem szívesen szoktunk respektálni. A háboru kalváriáját nekünk is meg kell járnunk, mindenkinek, aki itthon és ide tartozik. A májusi feszültség elmúlik és mi megmaradunk és urak leszünk a magunk földjén.

Kórházvizsgálat. Dr. Zubei J. veszprémi ezredorvos a múlt hét folyamán meglátogatta a sebesült katonák tapolczai kórházait és a tapasztaltak felett megelégedését fejezte ki.

A tapolczai állami polgári fuiskolában az iskolai évváró vizsgálatok a következő időrendben tartatnak meg: Május 22.-én d. e. 8 órakor róm. kath. hittani vizsgálat. 25.-én d. e. 8 órakor latin vizsgálat. 26.-án d. e. 8 órakor az I. osztály vizsgálat. 26.-án d. u. 2 órakor izr. hittani vizsgálat. 27.-én d. e. 8 órakor a II. osztály vizsgálat. 27.-én d. u. 2 órakor ág. h. ev. hittani vizsgálat. 28.-án d. e. 8 órakor a III. osztály vizsgálat. 29.-én d. e. 8 órakor a IV. osztály vizsgálat. 31.-én záróünnepély. Junius 1.-én és 2.-án magánvizsgálatok. A tisztelt szülőket és tanügybarátokat a vizsgálatokon szívesen látja az igazgatóság.

Dr. Thassy Gábor főorvos katonai előléptetése. Dr. Thassy Gábor Zala vármegye tisztí főorvosa a mozgósításkor a szegedi honvédtűzérkekhez vonult be mint ezredorvos. A megyei főorvos az egész orosz háborút végigküzdötte s tíz hónap óta mindössze egy hetet töltött itthon, Zalaegerszegen. A Tábort Ujság legutóbb dr. Thassy főorvos előléptetését közölvén, így ír róla: „Dr. Thassy Gábort, a hadosztály érdemes egészségügyi főnökét közvetlenül a hadtest alá tartozó új egészségügyi intézmény parancsnokává nevezték ki. Nevezett új állásában is bizonynyal változatlan odaadással fogja a beteg és sebesült harcosok ügyét szolgálni.”

Zalamegye folyó év első ne 4301, a halálo idő alatt 971 lel lakosságának A tapolczai já 251 volt a ha ban 130 volt

Triesti ált (Assicurazioni Dorottya-utca rovatában kö biztosító társu e legnagyobb, biztosító intéz tait. Teljes me nek, aki e cél készséggel szo tüz-, szálltmá biztosításokat. tásokat a Mag r.-t. baleset- é az Első o. ált társaság, vala biztosításokat, kezelés és sik és versenylov kesebb tenyész általános bizt mint áru- és Európai áru é társaság szám Balatonmellék

A rétek go rendelkezésre a is igyekezni k a gazdasodasna sabban megtis minden egyéb karmánydraga szabbul gondo lentenek, mert termékekesség megtisztításon felülvetese javi mánytermelés legjobb eltávo lánchoronálás, a vakondturás eleje vehető a sodásnak is. T közben a paszt tenni, hogy az ölt gaztelet ki zott volna.

Hock János emlékéért. Me nagyszabasu nagykanizsai k ruban elesett n létesítése érdek iroda agilis vez sikertül Appon hogy a felzett tartson. Hason **Hock János** plébanost is. szónokok elől érdekében meg

Zongorahan rünk Tapolczá azokat, kik zo ják, e szandék jelenteni szives

Gyümölcsfő nek. A földmi sitette az alisp melyekben tön kesíthető gyüm heti ingyenes ha gépeket bocsát eziránt való ke előtt 30 nappal

A nagykan nek eredménye az Augustza-ak kanizsai hősök jutott.

Mekkora vo mat alkotassu óriási hajó nag volt hallani, a ménynyel volta

Zalamegye népesedése. Megyénkben a folyó év első negyedében a születések száma 4301, a halálozásoké 3330; tehát a jelzett idő alatt 971 lélekkel szaporodott vármegyénk lakosságának a félmilliót meghaladó száma. A tapolczai járásban 381 születéssel szemben 251 volt a halálozások száma s így járásunkban 130 volt a szaporodások száma.

Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t. baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság, valamint kezességi és óvadék-biztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, teliverek és egyéb értékesebb tenyésztések biztosítását „Minerva” általános biztosító részvénytársaság, valamint áru- és utipódgyászbiztosításokat az Európai áru és pódgyászbiztosító részvénytársaság számára. A tapolczai főügynökség Balatonmelléki Takarékpénztár r.-t.

A rétek gondozása. A háborus időkben rendelkezésre álló csekély munkaerő mellett is igyekezni kell, hogy jusson idő arra, hogy a gazosodásnak induló rétek minél gondosabban megtisztítsanak a tüskéféléktől és minden egyéb giz-gaz növénytől. A mai takarmánydrágaság idejében a rendesen rosszabbul gondozott rétek többszörös kárt jelentenek, mert elgazosodásuk egyértelmű a termőképesség csökkenésével. A gáztól való megtisztításon kívül a trágyázás és fűmag felületese javít a legtevékenyebben a takarmánytermelés eredményén. Az elgazosodás legjobb eltávolítója az erős fogasolás és a lánchoronálás, amely műveletekkel nemcsak a vakondtörások egyengethetők el, hanem eleje vehető a rétek növényzetét elől mohosodásnak is. Tavasz és nyári legeltetések közben a pasztorópnek is kötelességévé kell tenni, hogy az útjába eső rétpusztító és rétlő gazfajta kiirtsák, mielőtt az még felmagzott volna.

Hock János — a nagykanizsaiak síremlékéért. Megemlékeztünk már annak a nagyszabású akciónak tervéről, amit a nagykanizsai Központi Jóléti-Iroda a háboruban elesett nagykanizsai hősök emlékének létesítése érdekében tesz. Közöltük, hogy az iroda aulikus vezetőjének, *Dobrovics Milánnak* sikerült *Apponyi Albert* grófort megnyerni, hogy a jelzett célra Nagykanizsán előadást tartson. Hasonló célra sikerült megnyerni *Hock János* orsz. képviselőt, a kőbányai plébánost is. A két országos hírű, kitűnő szónokok előadásai biztosítani fogják a cél érdekében megindított mozgalom sikerét.

Zongorahangolás. Zongorahangolót akarunk Tapolczára lehozni, miért is felkérjük azokat, kik zongorájukat hangoltatni óhajtják, e szándékukat kiadóhivatalunkban bejelenteni szíveskedjenek.

Gyümölcsfeldolgozó-gépek a községeknek. A földmívelésügyi miniszter arról értesítette az alispánt, hogy azon községeknek, melyekben tömeges és friss állapotban értékesíthető gyümölcsstermes várható, három-hat-heti ingyenes használatra gyümölcsfeldolgozó-gépeket bocsát rendelkezésre, ha a községek eziránt való kérvényeiket a használatbavétel előtt 30 nappal hozzá fölterjesztik.

A nagykanizsai füsttlen nap gyűjtésének eredménye 4112 K 27 fillér volt, amiből az Augusztus-alapnak 1824 K 80 fillér, a nagykanizsai hősök síremlékére 2257 K 47 fillér jutott.

Mekkora volt a Lusitania? Hogy fogalmat alkothassunk a mult héten elsüllyedt óriási hajó nagyságáról, mert mint alkalmunk volt hallani, arról nagyon különböző véleményekkel voltak olvasóink, az alábbiakban

adunk összehasonlító számokat annak méreteiről helyi vonatkozással. A gőzös hossza 237 méter volt, ami megfelel annak a távolságnak, amely Tapolczán a Harangozó-féle ház sarkától a posta-épület nyugati széléig terjed; szélessége 26.4 méter, ami a kiadóhivatalunknál a főutca szélességével egyenlő; a magassága 46.5 méter, 5 méterrel magasabb, mint a tapolczai templom tornya az alap-tól számítva; merülési mélysége 11.25 méter, ami a tapolczai legmagasabb emeletes épületnek felel meg. E méretek összehasonlításából képet alkothunk magunknak arról, hogy a pazar fényvel és kényelemmel, de hadihajóul is berendezett 68 ezer löerejű Lusitania, amelynek építési költsége és felszerelése 36 millió koronába került, mily óriási alkotmány volt.

Milyenek ígérkeznek a termés? Erre a kérdésre, amely ma a királytól kezdve az utolsó falusi zsellérig igazán mindnyájunkra nézve életkérdés, a legörvendesebb választ adja a földmívelésügyi miniszternek a mult héten kiadott vetésjelentése, mely szerint az őszi buzavetések az egész monarchiában nagyon jók. Különösen jól fejlődnek azonban a belföldön, ahol a vetési terület eléri a normális időbeli nagyságot. Az őszi rozsvetések is pompásak, a tavaszi árpa- és zabvetések sűrűek és kitűnően fejlődnek. A tengerivetések a talajnedvességek miatt most folynak. A burgonyaültetést most fejezték be.

Hogyan küzd a zalai baka. Egy zalai bakáról írja egyik huszas tiszt ismerősünk: Rohamra mentek a legények. A zalai honvéd, hatalmas szál magyar, megfordította a puskát, hogy több ereje legyen. Szembe került vele egy nyápic muszka.

— Eredj innen, nyavalyás, téged még nem bántlak!

Amott jött feléje egy jól megtermett tatár katona.

— Ez jó lesz — mondja és ütésre emelte a puskatust.

A muszka azonban lassan csinálja a dolgot.

— Üss már muszka, mert én ütök!

A muszka üt, a honvéd fölfogja az ütést és olyat vág a muszka fejére, hogy szétloccsant az agyveleje.

— No látod muszka, így kell verekedni!

Két férj, egy asszony. Egy gesztenyési asszony, kinek nevét nem közli tudósítónk s a köteles diszkreció okából mi se keressük a kilitét, hirt kapott a harcterről, hogy ferje elesett. Ezt a kőszá hirt hivatalos írás is megerősítette. A mindig pontos hivatalos hírek közé úgy keveredett e téves hír, hogy az asszony ura a harcteren elszakadt ruháját egy nagyobb ütőköz után levetette s egy elesett orosz nadrágot vette magára. A levetett nadrággal persze ott maradt a harcteren a nevét jelző plehtablácska is, melyet a harc után megtaláltak s felvettek az elesettek közé. Mikor az asszony férje elesettnek hivatalos híret megkapta, sietve sietett oltár elé egy másik, már jókor kiszemelt férfival. Nagy boldogan éltek le a friss házasság boldog, mezes hetét, míg csak egyszer megérkezik az igazi férj sebesülten a harcterről. Persze volt nagy rémület a halálból megtért férj láttára, aki természetes jogából nem engedett s kiakabólította a békes tűzhelyébe tévesen bekerült fiatal férjet.

Gyógyhely

Rohitsch-savanyúvízforrás

Délivasutállomás Steier.

Modern egészségügyi berendezések.
Különösen alkalmas lábbadozó harcosoknak.
Kitűnő eredménnyel gyógyít gyomor- és bélbajokat, érelmeszesedést és neurasthénit.

Orthopádiai gyógymódok.

— Idény: április-október. —

Prospektust kívánatra küld a fürdőigazgatóság.

Jegyzők és a katonai szolgálat. A belügyminiszter arról értesítette a községi és körjegyzők országos egyesületét, hogy a honvédelmi miniszter a jegyzők és segédjegyzők közül a kijelölt összes B) alosztályú népfőkelőket felmentette a tényleges katonai szolgálat alól. A kiképezett tartalékos tisztek és altisztek, valamint az A) alosztályú népfőkelők közül csak azok nem mentettek, vagy akinek oly jellegű hadi beosztása volt, hogy őket a katonai érdekek veszélyeztetése nélkül felmenteni nem lehetett. A háboru idején — mondja a miniszteri leirat — mindennek fölé helyezendő katonai érdekek kielégítése ketségtelenül súlyos helyzet elé állítja a jegyzőket és segédjegyzőket, mindazáltal bizalommal elvárom és remélem, hogy az országos jegyzői kar minden egyes tagja kiveszi a maga részét a munkából és mindenki ott veszi ki, ahol azt a haza üdve leginkább megkívánja.

Nyilvános köszönet.

Weininger Salamon ur, gyermekének temetésekor a szegények részére 60 koronát volt szíves adományozni, mely összeget köszönettel nyugtázza *Pollák Adolfné*, elnök.

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztosító Társulat

(Assicurazioni Generali)

f. évi április hó 14-én tartott 83-ik rendes közgyűlésén terjesztettek be az 1914. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1914. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1,295,816,563. — koronát tettek ki és az év folyamán bevett díjak 57,686,190 korona és 74 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 20,917,413 korona és 91 fillérral 419,031,610 korona 88 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztalék-alapja 8,041,461 korona 38 fillért tesz ki. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a tükör-üveg biztosítását, a díjbevétel 19,394,853,656. — korona biztosítási összeg után 32,885,788 korona 77 fillér volt, miből 11,563,659 korona 31 fill. viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 21,322,129 korona 46 fillérre rugott és ez összegből 15,485,810 korona 20 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 156,652,322 K 43 fillér. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétel 1,873,080 korona 84 fillérre rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 1,032,082 korona 74 fillért tett ki. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 7,566,223 korona 43 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 3,514,676 korona 21 fillérre rugott. Károkért a társaság 1914-ben 48,992,434 K. 88 f. és alapítása óta 1,212,012,598 K 55 f. fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 244,624,606 K 27 f. esik. A nyereség-tartalékok közül, melyek összesen 13,978,966 K 09 f-re rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereség-tartalék, mely 8,604,388 K 84 f. tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely az idej átutalással együtt 2,575,771 K 48 f-re rug, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idej átutalással 2,638,805 k 77 f. tesz. ki Részvényenként 500 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek az idej átutalások folytán 456,949,184 K 97 f-ről 480,984,656 K 23 f-re emelkedtek, a következő elsőrangú értékekben vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 108,383,641 K 09 f. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 59,112,928 K 90 f. 3. Letétbe helyezett értékpapírokra adott kölcsönök 8,214,629 K 07 f. 4. Értékpapírok 257,435,899 K 59 f. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 42,255,393 K 82 f. 6. Tárcaváltók 421,637 K 44 f. 7. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 5,160,526 K 42 f. Összesen 480,984,656 K 23 f. Ezen értékekből 90 millió korona magyar értékekre esik.

KÖZSÉGHAZABÓL.

1248—915. sz.

Hirdetmények.

Az osztálymérnökségi épületben egy 3 szobás emeleti lakás f. évi augusztus 1-re kiadó; évi bér 600 korona, értekezhetni az előjárósággal a hivatalos órák alatt.

Tapolcza, 1915. május 15.

Horváth Jenő
főjegyző.

256—1915. Rb.

Azok, akik eddig már hatósági liszt-utalványt kaptak, valamint azok, akiknek bejelentett lisztkészletük e hó végéig elfogy, május hó 15. és 20. közötti időben a rendőrségen jelentsek be, hogy hány családtag részére mennyi lisztre lesz szükségük, valamint azt is, hogy mely kereskedőnél óhajtják azt bevásárolni. Akik eddigi utalványaikat más kereskedőhöz kérik kiállítani, ebbeli kérelmüket szintén a fenti határidő alatt jelentsek be a rendőrségen. A bejelentések alapján június hó 1-ig új utalványok lesznek kikészítve. Azok, akik a bejelentést elmulasztják, másik utalványt július 1. előtt nem fognak kapni.

257—1915. Rb.

Minden külföldi és belföldi honos, aki Tapolcza nagyközség területén csak 24 órára is megszáll, a szállásadó által a rendőrségen bejelentendő. Ezen bejelentést a szállodatulajdonosok is kötelesek megtenni. Bejelentő lapok a rendőrségen díjmentesen kaphatók. A bejelentést mindenkor az érkezési napon, vagy az azt követő nap délután 9 órájáig kell teljesíteni. Aki ez ellen vét, 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, vagy megfelelő elzárással büntethető.

258—1915. Rb.

Azon szolgálatadó gazdák, akik háztartási (belső) cselédeiket ezideig még be nem jelentették, a rendőrségen kapható nyomtatványon öt napon belül okvetlenül jelentsek be, mert ellenük a kihágási eljárás meg fog indíttatni. Még egyszer figyelmezteti az előjáróság a szolgálatadókat, hogy cselédeik be- és kilépését azonnal jelentsek be a rendőrségen.

Tapolcza, 1915. évi május hó 14.

Az előjáróság.

A VILÁGHÁBORU
KÉPES KRÓNIKÁJA

Előfizetési ára: negyedévre 3 K.
Példányonként 24 fillér.

Kapható:

LÖWY B. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN,
Tapolczán.

A tapolczai járás főszolgabírájától.

2757—1915.

Valamennyi Jegyző Urnak!

Mint hogy a cserebogár a folyó évben igen nagy mennyiségben rajzik s az irtásra nagy szükség van, most a növényzet gyökerén élőködve nagy károkat okoz, felhívom, hogy az irtás tárgyában kibocsátott 5000/911. számú F. M. körrendelet végrehajtása érdekében kiadott s a vármegyei hivatalos lap 1911. évi 10. számában közzétett 2745/ni. 1911. sz. rendeletem értelmében mindent kövessen el arra nézve, hogy a cserebogarak megfelelő módon elpusztíttassanak.

A cserebogár rendszeres és hathatós pusztítása érdekében a birtokosok figyelme a következőkre lesz felhívandó:

1. a cserebogarak reggel vagy borus hűvös időben a fáról esetleg horgos nyelvű hosszú bot segítségével leszörhathatók, legnagyobb mennyiségben rendszerint a magánosan álló, vagy ültetvények szélén álló fákon tartózkodnak.

2. A fák megkiméltése végett célszerű, ha a szedés kellő felügyelet mellett fizetett napszámosokkal történik.

3. A cserebogarak széles száju, belül mázas és félig vízzel megtelt cserépfazékba gyűjtendők, melyek tartalma még mielőtt a fazék megtelnék, időnként nagyobb edénybe vagy zsákba kiürítendő.

4. A cserebogarak elpusztítása leforrázás útján történhetik, földdel, olattal mésszel, turfa huladékkal keverve jó mesterséges trágyát szolgáltatnak.

5. A leforrázott cserebogártömeg vékony rétegben a napon vagy kemencében gyorsan megszáritva baromfi szemestakarmányához is keverhető.

6. A cserebogár álcája (pajor) legcélszerűbben a föld forgatása alkalmazásával gyűjtendő. Kis mennyiségben baromfi etetésre, nagyobb mennyiségben trágyázásra használható.

7. Friss élő cserebogárnak vagy pajornak a sertészetetésre való felhasználása a bel kaparó féreg miatt veszélyes.

Elvárom, hogy a hivatkozott rendeletek értelmében a községi előjáróságokat utasítsa, hogy a gazdaközönséget a cserebogár irtásának kötelezettségéről a megfelelő módon tájékoztassák, az irtást a megbízandó közeg útján ellenőrizték és mindazon birtokosokat, akik a köteleességüket elmulasztánák, a kihágási ügyekben eljáró községi bíróság, illetőleg rendőri büntetőbírósnál feljelentsek.

Tapolcza, 1915. május 12.

Dr. Saghvárny Jenő
főszolgabíró.

**Mindennemű
nádszék és kerti butorfonást
elvállal**

WOLFF NÁNDOR kosárfonó
Tapolcza, Kereszt-utca 8.

Nyomatott Löwy B. gyorsajtóján, Tapolczán.

DUNÁNTULI HELYÉRDEKŰ VASÚT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

506—1915. szám.

MEGHIVÓ

A DUNÁNTULI HELYÉRDEKŰ VASÚT

RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNAK

1915. évi május hó 29-én (huszonkilencedikén) délelőtt fél 11 (féltizenegy) órakor Budapesten, II., Szilágyi Dezső-tér 1. sz. alatt (II. emelet) tartandó

rendes közgyűlésére.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az 1914. évi mérleg végleges megállapítása.

2. Határozat a tiszta nyereség hovatartozásáról.

3. Határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény iránt.

4. Határozat a beruházási tartalék-alap igénybevétele tekintetében.

5. Határozat a forgalomszabályozási egyezmény és egységes üzletkezelési szerződés tárgyában.

6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása 3 évre.

7. Az igazgatóság, végrehajtó-bizottság és felügyelő-bizottság járandóságainak megállapítása egy évre.

Budapest, 1915. évi május hó 8-án.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból: Azon részvényesek, akik a közgyűlésen részt venni kívánnak, kötelesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt Budapesten: a „Magyar leszámítoló- és pénzváltó-bank“-nál (V., Dorottya-u. 6.), vagy a „Magyar Általános Hitelbank“-nál (V., József-tér 2.), vagy Berlinben: a „Dresdner Bank“-nál, vagy Dahlem bei Berlin-ben: a „Centralbank für Eisenbahnwerte“ cégnél, vagy Münchenben: a „Bayerische Vereinsbank“-nál, vagy Frankfurtban: a „Dresdner Bank“-nál legkésőbbben a közgyűlés megtartása előtt 8 nappal letenni.

Az államkincstár, a megyék, városok és községek, valamint Ő cs. és kir. Fensége Albrecht főherceg örökösei és herceg Eszterházy javainak kormányzósága ezen kötelezettség alól fel vannak mentve.

Minden szabályszerűen letett részvény egy szavazatra jogosít.

HIRSCH JÓZSEF

hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főter.

Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertés- és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

Naponta saját készítésű friss virsli, kalbász, berlini és szafaladé.

Legolesőbb napi árak!

TA

Előfizetési ár: Egé negyedévre

A háboru

Mint ha az idő zett volna el. A valaha. Az eser kanyuja és a fá alatt vágatnak muszában. Itt a hegyekből indult hanem a lelkek duzzasztva fel a

Ég a világ és védélyesebben e valaha. Ami a h beledermedt a t maiba, az most fel. És a vér dag majorokat, pusz az adáz harc fo val új lendülettel fölött, a víz a levegőben. A ha gyunk, följobb r

Akiknek ezt az köszönheti a v orosz is érzik, lehet fokozni a

Hiába mondja a mig minden ar már Anglia gazd és hol van a ré azért olyan kétsé lyel harcolnak s

a döntés nem sokáig s a most lanaiban az ő k

A háboru cs rettenetes mérk közel most má az erkölcsi er lelkünkben, szer folszereléssel tö lyel elindultunk

főrrő napok má kezében azonban van már, annak i

A háboru m valaha volt, de nyugóztó rettene taló momentum, már a békéért va mely kiragogy a melynek mosoly katonát a hábor hagyott mezők lyekbe, iskolák

Legyen bár s vetségesünkkel e a hareot, melyn kételkednünk n szabad.

Uj ellenség t felvesszük a h tetlen és bátor tásában, amely i a hűtlen szöve győzelemre vez